Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MICHALA BOBEKA
od 23. svibnja 2019.[1]

Predmet C-239/18

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH
protiv
Freistaat Thüringen

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Thüringer Oberlandesgericht (Tiringijski visoki zemaljski sud, Njemačka))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Biljne sorte – Sustav zaštite – Članak 14. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 2100/94 i članak 11. Uredbe (EZ) br. 1768/95 – Korištenje poljoprivrednika proizvoda žetve – Službena tijela koja su uključena u nadzor poljoprivredne proizvodnje – Koncept – Obveza pružanja podataka nositelju prava Zajednice – Područje primjene – Sadržaj zahtjeva za podatke – Vrste ili sorte – Iznimke od obveze pružanja podataka – Dodatno opterećenje ili troškovi povezani s preuzimanjem podataka iz baze podataka”

I. Uvod

1. Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (u daljnjem tekstu: žalitelj) predstavlja niz poduzeća za uzgoj sjemena koja su nositelji oplemenjivačkih prava na biljnu sortu. U skladu s pravom Unije, sorte botaničkih rodova i vrsta mogu biti predmet oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice. Nositelji tih prava intelektualnog vlasništva trebaju primati naknadu kao naknadu za korištenje zaštićene sorte. Stoga nositelji sorte imaju pravo zahtijevati i dobiti određene podatke od poljoprivrednika, prerađivača ili službenih tijela koja sudjeluju u nadzoru poljoprivredne proizvodnje kako bi ostvarili svoje pravo na naknadu.

2. Sud se u presudama Schulin[2] i Brangewitz[3] bavio pitanjem vrste i opsega podataka koje bi nositelji zaštićenih sorti mogli zahtijevati od poljoprivrednika i prerađivača. U ovom predmetu Sud treba upotpuniti sliku u odnosu na nositeljeve zahtjeve *službenim tijelima*: u kojoj mjeri nositelj zaštićene sorte može od (kojih) službenih tijela dobiti (kakvu vrstu) podataka kako bi ostvario svoje pravo na naknadu?

1 Izvorni jezik: engleski

2 Presuda od 10. travnja 2003. (C-305/00, EU:C:2003:218)

3 Presuda od 14. listopada 2004. (C-336/02, EU:C:2004:622)

II. Pravni okvir Unije

A. Osnovna uredba

3. Članak 5. stavak 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice[4] (u daljnjem tekstu: Osnovna uredba) glasi kako slijedi:

„Za potrebe ove Uredbe ‚sorta' znači skupina biljaka unutar najniže botaničke sistemske jedinice […]"

4. U skladu s člankom 13. stavkom 2., „[n]e dovodeći u pitanje odredbe članaka 15. i 16., sljedeće radnje u pogledu sastojaka sorte ili požetog ili pobranog materijala zaštićene vrste (dalje u tekstu oba kao ‚materijal') zahtijevaju davanje odobrenja od strane nositelja: (a) proizvodnja ili reprodukcija (umnažanje); […]."

5. Članak 14. Osnovne uredbe naslovljen je „Izuzeće od oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice". On u stavku 1. predviđa da je, „[n]eovisno o članku 13. stavku 2., za potrebe očuvanja poljoprivredne proizvodnje poljoprivrednicima […] dopušteno da u svrhu reprodukcije na polju na vlastitom poljoprivrednom imanju koriste proizvode dobivene od požetog ili pobranog materijala koje su dobili sadnjom, na vlastitom poljoprivrednom imanju, reprodukcijskog materijala sorte drukčije od hibrida ili sintetičke sorte koja je obuhvaćena oplemenjivačkim pravom na biljnu sortu Zajednice".

6. Članak 14. stavak 2. Osnovne uredbe određuje da se odredbe stavka 1. primjenjuju samo na poljoprivredne biljne vrste koje nabraja.

7. Glavna odredba, članak 14. stavak 3., glasi kako slijedi:

„Prije stupanja na snagu ove Uredbe utvrđuju se u provedbenim pravilima sukladno članku 114. uvjeti za provedbu izuzeća iz stavka 1. i uvjeti zaštite legitimnih interesa oplemenjivača i poljoprivrednika na temelju sljedećih kriterija:

– nema ograničenja veličine poljoprivrednog posjeda u mjeri potrebnoj za postojanje takvog posjeda,

– proizvod dobiven od požetog ili pobranog materijala može se obraditi za sadnju, bilo od strane samog poljoprivrednika ili putem usluga koje mu se pružaju, ne dovodeći u pitanje određena ograničenja koja države članice mogu uspostaviti u pogledu organizacije obrade navedenog proizvoda dobivenog od požetog ili pobranog materijala, posebno kako bi se osigurala istovjetnost proizvoda koji je ušao u obradu s onim koji je rezultat obrade,

– mali poljoprivredni proizvođači nisu obvezni plaćati bilo kakve naknade nositelju; malim poljoprivrednim proizvođačima smatraju se:

  – u slučaju biljnih vrsta iz stavka 2. ovog članka na koje se primjenjuje Uredba Vijeća (EEZ) br. 1765/92 od 30. lipnja 1992. o utvrđivanju sustava potpore za proizvođače određenih ratarskih kultura [(SL 1992., L 181, str. 12.)], poljoprivredni proizvođači koji ne uzgajaju bilje na površini većoj od površine koja bi bila potrebna za proizvodnju 92 tone žitarica; za izračun površine primjenjuje se članak 8. stavak 2. gore navedene Uredbe,

  – u slučaju drugih biljnih vrsta iz stavka 2. ovog članka, poljoprivredni proizvođači koji udovoljavaju usporedivim odgovarajućim kriterijima,

4 SL 1994., L 227, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 24., str. 3.)

– ostali poljoprivredni proizvođači obvezni su plaćati nositelju primjerenu naknadu, koja je osjetno niža od iznosa koji se obračunava za licencu proizvodnju reprodukcijskog materijala iste sorte na istom području; stvaran iznos ove primjerene naknade može biti podložan promjenama tijekom vremena, uzimajući u obzir opseg u kojem će se koristiti izuzećem iz stavka 1. u pogledu predmetne sorte,

– praćenje usklađenosti s odredbama ovog članka ili odredaba usvojenih na temelju ovog članka predmet su isključive odgovornosti nositeljâ; u organizaciji ovog praćenja ne mogu primiti pomoć službenih tijela,

– nositeljima se na njihov zahtjev pružaju odgovarajući podaci od strane poljoprivrednika i pružatelja usluga prerade; odgovarajuće podatke mogu jednako tako pružiti službena tijela koja sudjeluju u praćenju poljoprivredne proizvodnje ako su takvi podaci dobiveni uobičajenim obavljanjem njihovih poslova, bez dodatnog opterećenja ili troškova. Ove odredbe, u odnosu na osobne podatke, ne dovode u pitanje zakonodavstvo Zajednice i nacionalno zakonodavstvo o zaštiti pojedinaca u odnosu na obradu i slobodno kretanje osobnih podataka”.

B. Provedbena uredba

8. Članak 11. Uredbe Komisije (EZ) br. 1768/95 od 24. srpnja 1995. o provedbenim pravilima za poljoprivredno izuzeće koje je predviđeno u članku 14. stavku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice [5] (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba) predviđa:

„1. Zahtjev za podatke o stvarnoj upotrebi materijala prilikom sadnje posebnih vrsta ili sorti ili o rezultatima takve upotrebe, koji nositelj upućuje službenom tijelu, mora se sastaviti u pisanom obliku. U tom zahtjevu nositelj navodi svoje ime i adresu, sortu ili sorte za koje mu trebaju podaci i vrstu podataka koje traži. Također mora priložiti dokaz o posjedu.

2. Službeno tijelo može uskratiti tražene podatke ne dovodeći u pitanje odredbe članka 12. samo ako:

– nije uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje, ili

– nije mu dozvoljeno prema pravilima Zajednice ili pravilima država članica koja uređuju opće diskrecijsko pravo koje se primjenjuje na djelatnosti službenih tijela, pružiti takve podatke nositeljima, ili

– ima diskrecijsko pravo, sukladno zakonodavstvu Zajednice ili zakonodavstvu država članica prema kojem se prikupljaju podaci, uskratiti podatke, ili

– zatraženi podaci nisu više raspoloživi, ili

– navedeni se podaci ne mogu dobiti provođenjem uobičajenih radnih postupaka službenog tijela, ili

– navedeni se podaci mogu dobiti jedino uz dodatna opterećenja ili troškove, ili

– navedeni se podaci posebno odnose na materijal koji ne pripada sortama nositelja.

Dotična službena tijela obavješćuju Komisiju o načinu na koji provode diskrecijsko pravo iz treće alineje ovog stavka.

5 SL 1995., L 173, str. 14. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 24., str. 39.)

3. Prilikom pružanja podataka službeno tijelo ne pravi razliku između nositelja. Službeno tijelo može osigurati zatražene podatke tako da napravi preslike na raspolaganje nositelju, koje su izvedene od dokumenata koji sadrže informacije dodatne onima koje se odnose na materijal koji pripada sortama nositelja, uz uvjet da je osigurano da je uklonjena svaka mogućnost identificiranja pojedinaca zaštićenih sukladno odredbama iz članka 12.

4. Ako službeno tijelo odluči uskratiti zatražene podatke ono o tome u pisanom obliku obavješćuje nositelja koji je podnio zahtjev te navodi razlog svoje odluke."

III. Činjenično stanje, postupak i prethodna pitanja

9. Žalitelj je njemačko društvo koje upravlja fondovima te djeluje u ime većinom njemačkih poduzeća za uzgoj sjemena[6]. Ta su poduzeća nositelji zaštićenih biljnih sorti i/ili nositelji isključivih prava korištenja zaštićenih poljoprivrednih sorti u Njemačkoj. Žalitelju su povjerili zadatak ostvarivanja prava na naknadu u njihovo ime koje nositelji imaju zbog uzgoja zaštićenih biljnih sorti.

10. Freistaat Thüringen (u daljnjem tekstu: druga stranka u žalbenom postupku), koji zastupa Landesverwaltungsamt (Upravni ured savezne zemlje), odgovoran je za praćenje sredstava Unije u kontekstu upravljanja i nadzora bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) br. 1306/2013[7] i člankom 1. Delegirane uredbe (EU) br. 907/2014[8] (u vezi s Prilogom I.1.A.).

11. Prema tvrdnjama suda koji je uputio zahtjev, u vezi sa subvencijama iz fondova Unije i povezanim nadzorom usklađenosti s pravilima financiranja, druga stranka u žalbenom postupku sprema podatke u Integriertes Verwaltungs-und Kontrollsystem (integrirani sustav za upravljanje i nadzor; u daljnjem tekstu: InVeKoS). Ta baza podataka sadržava podatke o poljoprivrednim gospodarstvima na području druge stranke u žalbenom postupku, osobito podatke koje su dostavili poljoprivrednici koji podnose zahtjeve za potpore. U toj su bazi podataka, radi osiguravanja usklađenosti s pravilima koja se odnose na plodored, dostupni podaci o korištenim biljnim vrstama.

12. Dopisom od 5. travnja 2016. žalitelj je zatražio prijenos određenog skupa podataka koji su pohranjeni u bazi podataka InVeKoS. Druga je stranka u žalbenom postupku na temelju članka 9. stavka 1. Thüringer Informationsfreiheitsgesetza (Tiringijski Zakon o slobodi informacija, u daljnjem tekstu: ThürIFG) odbila pružiti te podatke.

13. Žalitelj je 23. prosinca 2016. pred Landgerichtom Erfurt (Zemaljski sud u Erfurtu, Njemačka) podnio tužbu kojom želi ostvariti pravo na podatke. Žalitelj je zahtijevao da se drugoj stranki u žalbenom postupku naloži da mu pruži sljedeće podatke koji su pohranjeni u bazi podataka:

– nazive i adrese poljoprivrednih gospodarstava;

– područja pojedinog gospodarstva na kojem se uzgaja bilje, u hektarima; kao i

– poljoprivredne površine na kojima se uzgajaju žitarice i krumpir, u hektarima.

6 Čini se da iz nacionalnog spisa koji je podnesen Sudu proizlazi da žalitelj predstavlja više od pedeset uzgajivača, koji su većinom poduzeća sa sjedištem u Njemačkoj, dok neka imaju sjedišta u Danskoj, Francuskoj, Nizozemskoj i Poljskoj.

7 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL 2013., L 347, str. 549.)

8 Delegirana uredba Komisije od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanja i ostalih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, jamstava i upotrebe eura (SL 2014., L 255, str. 18.)

14. Žalitelj je tvrdio da ima pravo dobiti podatke od druge stranke u žalbenom postupku na temelju članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe, koji se primjenjivao i na biljne vrste. Druga stranka u žalbenom postupku kao službeno tijelo koje sudjeluje u nadzoru poljoprivredne proizvodnje nije imala nikakvo pravo uskratiti tražene podatke koje je posjedovala i koji bi se mogli podijeliti bez ikakvih znatnih opterećenja ili troškova. Žalitelj smatra da nijedna odredba nacionalnog zakonodavstva nije dopuštala drugoj stranki u žalbenom postupku da uskrati podatke. Osobito se nije mogao primijeniti članak 9. stavak 1. ThürIFG-a. Štoviše, odmjeravanje interesa iz članka 9. stavka 2. ThürIFG-a išlo je u korist žaliteljevu interesu za dobivanje podataka.

15. Druga stranka u žalbenom postupku tvrdila je da tužbu treba odbiti, s obzirom na to da je njezina odluka da uskrati podatke bila opravdana. Ona ni na koji način nije predstavljala službeno tijelo u smislu članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe te ta odredba u svakom slučaju predviđa pravo na podatke isključivo u odnosu na sorte. Osim prava na uskraćivanje koje proizlazi iz ThürIFG-a, postoji i pravo da se podaci uskrate zbog toga što bi prikupljanje podataka bilo povezano s dodatnim opterećenjem i dodatnim troškovima.

16. Landgericht Erfurt (Zemaljski sud u Erfurtu) odbio je tužbu presudom od 17. kolovoza 2017. Smatrao je da je druga stranka u žalbenom postupku bila ovlaštena uskratiti podatke u skladu s drugom i trećom alinejom članka 11. stavka 2. u vezi s člankom 12. Provedbene uredbe.

17. Žalitelj je protiv te odluke podnio žalbu pred Thüringer Oberlandesgerichtom (Tiringijski visoki zemaljski sud, Njemačka), sudom koji je uputio zahtjev.

18. Svojom žalbom žalitelj na temelju članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe od druge stranke u žalbenom postupku zahtijeva pravo na podatke te tvrdi da se pravo na podatke od službenih tijela ne odnosi samo na sorte. Na žalitelju je da odredi u koju će se svrhu koristiti podacima. Podaci kojima druga stranka u žalbenom postupku raspolaže žalitelju bi osobito omogućili uvid u veličinu područja na kojima se poljoprivrednici stvarno bave uzgojem kao i podatke o tome tko je obuhvaćen kategorijom „malog poljoprivrednika”. Na taj bi način izbjegao zahtijevanje tih podataka od malih poljoprivrednika. Žalitelj se obvezao nadoknaditi drugoj stranki u žalbenom postupku sve troškove koji bi mogli nastati zbog pretraživanja traženih podataka kao što su troškovi povezani s programiranjem softvera.

19. Prema mišljenju druge stranke u žalbenom postupku, Landgericht Erfurt (Zemaljski sud u Erfurtu) pravilno je presudio da je žaliteljevo pravo na podatke ograničeno na temelju druge i treće alineje članka 11. stavka 2. Provedbene uredbe. InVeKoS-ova baza podataka ne sadržava nikakve podatke o posebnim sortama, osim podataka u odnosu na konoplju i hmelj, jer poljoprivrednici koji podnose zahtjeve za subvencije ne moraju navoditi takve podatke. Osim toga, druga stranka u žalbenom postupku ne raspolaže vlastitim programima za novu posebnu pretragu koja bi bila potrebna za prikupljanje traženih podataka. Zapošljavanje pružatelja usluga za te programerske radove prouzročilo bi troškove u iznosu od 6000 eura.

20. Thüringer Oberlandesgericht (Tiringijski visoki zemaljski sud) s obzirom na taj činjenični i pravni kontekst odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Postoji li sukladno članku 11. stavku 1. [Uredbe (EZ) br. 1768/95] pravo na podatke u odnosu na službena tijela koje se odnosi samo na podatke u pogledu vrste biljaka, a da se zahtjevom za podatke ne zahtijevaju i podaci o zaštićenoj sorti?

2. U slučaju da odgovor na prvo pitanje pokaže da se takvo pravo na podatke može ostvariti:

   (a) Postoji li službeno tijelo koje je uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje u smislu članka 11. stavka 2. prve alineje [Uredbe (EZ) br. 1768/95] ako se tijelo bavi kontrolom subvencioniranja poljoprivrednika iz sredstava Unije i u sklopu toga pohranjuje podatke poljoprivrednika koji podnose zahtjeve, a koji se odnose i na (biljne) sorte?

   (b) Je li službeno tijelo ovlašteno uskratiti zatražene podatke ako je za pružanje podataka koji se kod njega nalaze nužna ponovna izrada odnosno specifikacija podataka treće osobe, a to zahtijeva financijsko opterećenje u okvirnom iznosu od 6000 eura? Je li pritom bitno je li podnositelj zahtjeva spreman podmiriti nastale troškove?"

21. Pisana očitovanja podnijeli su žalitelj, druga stranka u žalbenom postupku, španjolska vlada i Europska komisija. Svi su iznijeli usmena očitovanja na raspravi koja je održana 31. siječnja 2019.

IV. Procjena

22. Ovo je mišljenje strukturirano na sljedeći način. Započet ću uvodnim pojašnjenjima u odnosu na sustav i cjelokupno funkcioniranje sustava oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice, osobito u odnosu na izuzeće koje je predviđeno u članku 14. stavku 3. Osnovne uredbe (A). Potom ću se osvrnuti na prvo pitanje, koje se odnosi na vrste podataka koje nositelji zaštićenih sorti mogu zatražiti od službenih tijela u skladu s člankom 11. Provedbene uredbe (B). Naposljetku ću se posvetiti drugom pitanju, koje se odnosi na pojam „službenog tijela koje je uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje" i na pitanje mogu li nadležna službena tijela uskratiti tražene podatke kad bi pružanje tih podataka zahtijevalo daljnju obradu, zaključno s pitanjem mogućih dodatnih troškova (C).

A. Poljoprivredno izuzeće u skladu s člankom 14. stavkom 3. Osnovne uredbe

23. Članak 13. Osnovne uredbe utvrđuje prava nositelja oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice. U skladu s člankom 13. stavkom 2., u načelu je za proizvodnju ili reprodukciju (umnažanje) sastojaka sorte ili požetog ili pobranog materijala zaštićene sorte (oboje u daljnjem tekstu: materijal) potrebno odobrenje nositelja.

24. Članak 14. Osnovne uredbe predviđa izuzeće od obveze dobivanja odobrenja nositelja (u daljnjem tekstu: poljoprivredno izuzeće). Neovisno o članku 14. stavku 1., poljoprivrednicima je dopušteno da se za potrebe očuvanja poljoprivredne proizvodnje u reprodukcijske svrhe na polju na vlastitom poljoprivrednom imanju koriste proizvodima žetve koje su dobili od požetog ili pobranog materijala sadnjom reprodukcijskog materijala sorte drukčije od hibrida ili sintetičke sorte koja je obuhvaćena oplemenjivačkim pravom na biljnu sortu Zajednice na vlastitom poljoprivrednom imanju. Članak 14. stavak 2. ograničava područje primjene izuzeća na poljoprivredne biljne vrste koje su u njemu navedene. Članak 14. stavak 3. određuje provedbena pravila kako bi se utvrdili uvjeti za provedbu poljoprivrednog izuzeća. Također utvrđuje kriterije koje bi sva provedbena pravila trebala slijediti.

25. Provedbenom uredbom Komisija je oblikovala poljoprivredno izuzeće s ciljem zaštite legitimnih interesa oplemenjivača, koje zastupa nositelj, i poljoprivrednika. Kad se poljoprivrednik koristi poljoprivrednim izuzećem, nositelj od njega ima pravo na „primjerenu naknadu". U skladu s člankom 5. stavkom 1. Provedbene uredbe, visina primjerene naknade „može činiti predmet ugovora između dotičnog nositelja i poljoprivrednika". Kad nikakav ugovor nije zaključen između dotičnog nositelja i poljoprivrednika, članak 5. stavak 2. Provedbene uredbe navodi da je „visina naknade […] znatno niža od iznosa naplaćenog za licenciranu proizvodnju reprodukcijskog materijala najniže kategorije iste sorte na istom području, kvalificirane za službeno certificiranje".

26. Mali poljoprivrednici koji se koriste poljoprivrednim izuzećem ne moraju plaćati *nikakvu* naknadu nositelju. Članak 14. stavak 3. treća alineja Osnovne uredbe definira male poljoprivrednike kao poljoprivredne proizvođače koji ne uzgajaju bilje na površini većoj od one koja bi bila potrebna za proizvodnju 92 tone žitarica ili koji udovoljavaju usporedivim odgovarajućim kriterijima, ovisno o biljnim vrstama.

27. Unutar tako konstruiranog sustava ključno je znati *tko* se oslanja na poljoprivredno izuzeće kako bi nositelji mogli ostvariti svoja prava intelektualnog vlasništva i primiti (primjerenu) naknadu na koju imaju pravo. Provedbena uredba stoga sadržava niz odredbi koje nositeljima omogućavaju dobivanje podataka od različitih relevantnih sudionika. Iako je Sud u predmetima koji također uključuju žalitelja već tumačio odredbe koje se odnose na podatke koje poljoprivrednici i prerađivači trebaju pružiti [9], ovaj se predmet posebno odnosi na vrste podataka koje određena službena tijela moraju pružiti nositeljima.

B. Prvo pitanje: opseg nositeljeva prava na podatke od službenog tijela na temelju članka 11. Provedbene uredbe

28. Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita koje podatke službeno tijelo mora dostaviti na temelju članka 11. Provedbene uredbe povodom nositeljeva zahtjeva: je li nositelj ovlašten dobiti podatke u odnosu na *vrste* biljaka ili samo u odnosu na posebne *sorte* nositelja?

29. Žalitelj smatra da članak 14. stavak 3. šesta alineja Osnovne uredbe, zajedno s člankom 11. stavkom 1. Provedbene uredbe, nositeljima daje pravo na dobivanje podataka od službenih tijela u odnosu na vrstu, bez potrebe da se zahtjev za podatke odnosi na posebnu sortu. Nositelji osobito imaju pravo dobiti podatke o identitetu „malih poljoprivrednika”, koji su u smislu članka 14. stavka 3. treće alineje Osnovne uredbe u cijelosti izuzeti od obveze naknade nositeljima. Znanje o tome je li poljoprivrednik mali poljoprivrednik omogućilo bi nositelju da ne traži podatke i *a fortiori* plaćanje od tih malih poljoprivrednika. Međutim, mali poljoprivrednici nisu definirani u odnosu na određenu sortu, nego u odnosu na površinu koja je zasijana određenim biljnim *vrstama*. U svakom slučaju, žalitelj tvrdi da je obveza pružanja podataka koja obvezuje službeno tijelo šira u odnosu na obvezu poljoprivrednika, s obzirom na to da članak 11. ne utvrđuje koje „relevantne” podatke treba pružiti.

30. Komisija smatra da pravo na podatke iz članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe nije ograničeno na sorte. Ono može uključivati vrste kako bi se utvrdilo koji su poljoprivrednici mali poljoprivrednici. Međutim, predmet zahtjeva za podatke mora biti sorta. Prema tome, nositelji ne mogu službenim tijelima podnositi općenite široke zahtjeve za podacima a da ne pruže naznake jesu li poljoprivrednici stvarno stekli reprodukcijski materijal zaštićenih sorti. Komisija također napominje da se zahtjev za podatke službenih tijela ne odnosi na neovisno javno pravo na pristup dokumentima ili ponovnu uporabu podataka javnog sektora (u skladu s Direktivom 2003/98/EZ [10]). To je isključivo privatno pravo koje prati odnos između nositelja i poljoprivrednika.

31. S druge strane, druga stranka u žalbenom postupku i španjolska vlada tvrde da se zahtjevi za podatke službenih tijela moraju odnositi na posebne sorte, a ne na vrste. Nije se moguće osloniti na članak 11. stavak 1. Provedbene uredbe u vezi s člankom 14. stavkom 3. Osnovne uredbe kako bi se dobili opći podaci o poljoprivrednicima.

9 Presude od 10. travnja 2003., Schulin (C-305/00, EU:C:2003:218); od 11. ožujka 2004., Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft (C-182/01, EU:C:2004:135); od 14. listopada 2004., Brangewitz (C-336/02, EU:C:2004:622) i od 15. studenoga 2012., Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main (C-56/11, EU:C:2012:713)

10 Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL 2003., L 345, str. 90.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 47., str. 141.)

1. Opseg pristupa podacima službenih tijela iz članka 11. Provedbene uredbe

32. Najprije je potrebno uvodno objašnjenje s obzirom na odnos između, s jedne strane, posebnih odredbi članka 11. Provedbene uredbe i članka 14. stavka 3. treće alineje Osnovne uredbe i, s druge strane, nacionalnih pravila o pristupu podacima.

33. Sud koji je uputio zahtjev osobito traži tumačenje opsega pristupa podacima *iz članka 11. Provedbene uredbe*. Ta odredba, prema žaliteljevu mišljenju, predstavlja valjanu pravnu osnovu za dobivanje, među ostalim, podataka koji mu omogućavaju utvrditi „male poljoprivrednike" koji su izuzeti od plaćanja naknada i koji, prema tome, ne bi trebali primati zahtjeve za podatke od nositelja.

34. Članak 11. Provedbene uredbe predstavlja posebnu odredbu Provedbene uredbe koja je posvećena poljoprivrednom izuzeću, koje je utvrđeno u članku 14. stavku 3. Osnovne uredbe. Logično je stoga da mora postojati veza između područja primjene članka 14. stavka 3. Osnovne uredbe s područjem primjene članka 11. Provedbene uredbe. Osim toga, provedbena pravila moraju poštovati područje primjene i ograničenja s obzirom na osnovu na temelju koje su donesena.

35. Naime, doista je točno da članak 14. stavak 3. treća alineja Osnovne uredbe male poljoprivrednike navodi kao iznimku iznimke. Međutim, Provedbena se uredba sama po sebi ne odnosi na tu kategoriju, a osobito ne u odnosu na pristup podacima koje posjeduju službena tijela dotičnih država članica. Članak 11. ne odnosi se na male poljoprivrednike. U Provedbenoj uredbi male poljoprivrednike spominje se samo u članku 7., u poglavlju o naknadama. Za potrebe utvrđivanja malih poljoprivrednika ta odredba nadalje definira „područje na kojem se uzgaja bilje" u smislu članka 14. stavka 3. treće alineje Osnovne uredbe[11]. Ona, međutim, ne propisuje poljoprivrednicima, prerađivačima ili službenim tijelima obvezu pružanja općih podataka o veličini tih područja nositeljima.

36. U sljedećem odjeljku razmotrit će se može li se u takvom kontekstu riječ „vrsta" iz prve rečenice članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe tumačiti na način da se odnosi na članak 14. stavak 3. treću alineju Osnovne uredbe. U ovom stadiju potrebne su dvije sustavne napomene.

37. Kao prvo, čak i ako opći podaci o veličini površina na kojima se uzgaja imaju određenu važnost za ostvarivanje nositeljeva prava na naknadu, to i dalje ne omogućava nositelju da ostvari zahtjeve koji se odnose na njegove sorte. Logika obiju odredbi počinje s korištenjem sorti prema kojima status malih poljoprivrednika predstavlja vrstu „obrane". Ne obrnuto. Umjesto toga, kao prethodnu informaciju, najprije treba utvrditi jesu li se mali poljoprivrednici koristili ili su se imali namjeru koristiti proizvodom žetve koji je dobiven sadnjom materijala posebnih *sorti*. Izuzeće iz članka 14. stavka 3. treće alineje Osnovne uredbe koje se odnosi na male poljoprivrednike može imati ulogu tek kasnije, kao obrambeni argument za one poljoprivrednike koji za to ispunjavaju uvjete *unutar* veće skupine poljoprivrednika koji uzgajaju zaštićene sorte obuhvaćene područjem primjene članka 14. stavka 1. Osnovne uredbe.

38. Kao drugo, međutim, čak i ako sustavna veza između članka 14. stavka 3. treće alineje Osnovne uredbe i članka 11. Provedbene uredbe nije bila potrebna u skladu s pravom Unije, bitno je naglasiti da se članak 11. Osnovne uredbe ne može istodobno tumačiti na način da iscrpno uređuje to područje u mjeri u kojoj se odnosi na zahtjeve za potencijalnim podacima službenih tijela.

11 Vidjeti također šestu uvodnu izjavu Provedbene uredbe, u kojoj se navodi da će Komisija pratiti učinke koje definicija „malog poljoprivrednika" može proizvesti u odnosu na ulogu naknada.

39. Države članice nisu spriječene odobravati pristup vrstama podataka koji nisu obuhvaćeni člankom 11. Šutnja prava Unije u odnosu na pristup određenim podacima ne može se tumačiti na način da pravo Unije „zabranjuje pristup", već upravo suprotno: osim ako je zabranjeno pravom Unije, preostala *nacionalna* pravila o pristupu podacima i dalje se primjenjuju na sva pitanja koja nisu izričito obuhvaćena pravom Unije. Činjenica da Provedbena uredba ne sadržava posebne odredbe koje se odnose na pristup podacima koji bi nositelju omogućili utvrđivanje malih poljoprivrednika znači da je to pitanje jednostavno dio nacionalnih pravila.

40. U okolnostima predmetnog slučaja čini se da je žaliteljev početni zahtjev bio podnesen (i odbijen) u skladu s ThürIFG-om. Nipošto nije na Sudu da iznese rezultate i procjene koji se tiču činjenica u predmetu koji se pred njim vodi ili da tumači i primjenjuje nacionalno pravo. Međutim, potrebno je naglasiti da se zasigurno mogu podnijeti zahtjevi za podatke koji nisu povezani s posebnim sortama – i takvi podaci mogu dobiti – od nositelja na temelju nacionalnog prava, ako ono to dopušta. Ako podatak koje nositelji žele pribaviti nije u posjedu nacionalnih (javnih) tijela i prvenstveno se odnosi na administrativne podatke koje nacionalna tijela sastavljaju, primijenit će se nacionalna pravila o pristupu podacima [12].

41. Želim to naglasiti kako bih razjasnio da se članak 11. Provedbene uredbe ne može istodobno tumačiti usko i isključivo: usko s obzirom na to da bi se tumačio kao da ne obuhvaća vrste, a isključivo jer bi temeljito obuhvatio materiju te na taj način djelotvorno onemogućio bilo kakvu drugu primjenu nacionalnih pravila o pristupu podacima.

42. Zbog razloga koje ću objasniti u sljedećem odlomku, primoran sam složiti se s drugom strankom u žalbenom postupku u odnosu na prvu točku: zahtjevi za podatke koji se mogu uputiti službenim tijelima u skladu s člankom 11. Provedbene uredbe doista se odnose na sorte nositelja koji podnosi zahtjev. Međutim, isključivanje podataka koji se odnose na vrste iz područja primjene članka 11. nužno znači da taj „prostor" ostaje pod nacionalnim pravom te zainteresirani nositelji mogu u skladu s njim podnositi zahtjeve koji se odnose na vrste.

2. Područje primjene članka 11. – sorte ili vrste?

43. Dva tekstualna argumenta mogu upućivati na to da se zahtjevi za podatke uglavnom odnose na *vrste*.

44. Kao prvo, članak 11. stavak 1. prva rečenica Provedbene uredbe doista izričito navodi „vrste": „Zahtjev za podatke o stvarnoj upotrebi materijala prilikom sadnje posebnih *vrsta* ili sorti ili o rezultatima takve upotrebe, koji nositelj upućuje službenom tijelu, mora se sastaviti u pisanom obliku" (moje isticanje).

45. Kao drugo, pod pretpostavkom da je članak 11. Provedbene uredbe također trebao provesti članak 14. stavak 3. treću alineju Osnovne uredbe, potonja odredba definira „male poljoprivrednike" s obzirom na veličinu površine na kojoj se *vrste* biljaka koje su navedene u članku 14. stavku 2. uzgajaju.

46. Zbog tih se razloga navođenje „vrste" u članku 11. stavku 1. Provedbene uredbe može tumačiti na način da dopušta zahtjeve za podatke u odnosu na površinu zemlje na kojoj su se te vrste uzgajale za potrebe utvrđivanja „malih poljoprivrednika".

12 Vidjeti, primjerice, moje mišljenje u predmetu Buccioni (C-594/16, EU:C:2018:425, t. 32.).

47. Međutim, osim tih dvaju tekstualnih argumenata, vrlo je malo pravne argumentacije koja bi išla u prilog tumačenju članka 11. Provedbene uredbe koje zastupa žalitelj. Daljnje tekstualno, ali prije svega sustavno i teleološko tumačenje te odredbe jasno upućuje da se zahtjevi za podacima koje su nositelji podnijeli službenim tijelima trebaju odnositi na posebne *sorte* biljaka nositelja koji je uputio zahtjev.

48. Za početak i ostajući na *tekstualnoj* razini, članak 11. stavak 1. druga i treća rečenica Provedbene uredbe propisuje posebne uvjete koje valjani zahtjev za podatke mora ispuniti. Među tim uvjetima, nositelj mora navesti „*sortu ili sorte* za koje mu trebaju podaci" te „priložiti dokaz o posjedu" (moje isticanje). Budući da u skladu s člankom 5. stavkom 1. Osnovne uredbe samo sorte botaničkih rodova i vrsta – a ne vrste općenito – mogu pravilno biti predmet oplemenjivačkih prava na biljnu *sortu* Zajednice, iz članka 11. stavka 1. prilično jasno proizlazi da zahtjevi za pružanje podataka moraju biti prilagođeni sortama.

49. Taj zaključak dodatno potvrđuje tekst članka 11. stavka 2. sedme alineje Provedbene uredbe, prema kojem službena tijela mogu uskratiti tražene podatke ako se „navedeni […] podaci posebno odnose na materijal koji ne pripada *sortama* nositelja" (moje isticanje). Bilo bi pomalo neobično tvrditi da članak 11. stavak 1. Provedbene uredbe omogućava nositeljima da zahtijevaju i dobivaju podatke koji se odnose na vrste, iako kasnije odredbe tog istog članka 11. dopuštaju da se takvi podaci (odmah) uskrate.

50. Ustaljena je sudska praksa da je pri tumačenju odredbe prava Unije nužno uzeti u obzir ne samo njezin tekst već i kontekst u kojem se koristi, uzimajući u obzir sustav i ciljeve koji se nastoje postići pravilima kojih je dio [13]. U predmetnom slučaju teleološko i sustavno tumačenje također idu jasno u prilog zahtjevima za podacima u odnosu na posebne *sorte*.

51. Svrha poljoprivrednog izuzeća je dvostruka: da štiti poljoprivrednu proizvodnju, istodobno osiguravajući plaćanje (primjerene) naknade poljoprivrednika nositelju. Članak 2. Provedbene uredbe ističe da je potrebno održati razumnu ravnotežu između interesa poljoprivrednika i interesa nositelja kad je poljoprivrednik iskoristio proizvod žetve koji pripada jednoj ili više sorti nositelja za sadnju na polju ili poljima njegova gospodarstva. To proizlazi iz činjenice da poljoprivrednikovo korištenje nositeljevim *sortama* utječe na to da nositelj, kako bi zaštitio svoje vlastite interese, treba posebne podatke o *sortama* koje su obuhvaćene poljoprivrednim izuzećem, to jest zaštićenim sortama osim hibrida ili sintetičke sorte [14] unutar vrsta biljaka koje su utvrđene u članku 14. stavku 2. Osnovne uredbe.

52. Prema općem sustavu koji se odnosi na podatke te Osnovnoj i Provedbenoj uredbi, članak 11. Provedbene uredbe treba ispitati zajedno s njezinim člancima 8. i 9., kako ih tumači Sud.

53. Kao što to proizlazi iz članka 14. stavka 3. šeste alineje Osnovne uredbe, službena tijela nisu jedina koja nositelju moraju dostaviti podatke u skladu s člankom 11. Članak 11. Provedbene uredbe samo je jedna od odredbi četvrtog poglavlja. Unutar tog poglavlja, koje je posvećeno podacima, članci 8. i 9. utvrđuju pravila o podacima koje poljoprivrednik i prerađivač moraju pružiti nositelju. Obje odredbe jasno navode da se podaci koje poljoprivrednici i prerađivači trebaju pružiti odnose na *sorte*, a ne na vrste. Uz to, u skladu s člankom 8. stavkom 4. i člankom 9. stavkom 4. Provedbene uredbe, nositelj treba u svojem zahtjevu za podatke navesti „sortu ili sorte za koje traži podatke, kao i uputu ili upute na odgovarajuće oplemenjivačko pravo ili prava na biljnu sortu Zajednice". Ako poljoprivrednik ili prerađivač to zahtijeva, „prilaže [se] dokaz o posjedovanju".

13 Vidjeti, primjerice, presude od 12. listopada 2017., Kamin i Grill Shop (C-289/16, EU:C:2017:758, t. 22.) i od 19. listopada 2017., Vion Livestock (C-383/16, EU:C:2017:783, t. 35. i navedena sudska praksa).

14 Ovo ograničenje proizlazi iz članka 14. stavka 1. Osnovne uredbe.

54. Naizgled su te odredbe već prilično jasne jer se od poljoprivrednika ili prerađivača u načelu mogu zahtijevati i dobiti samo podaci koji se odnose na sorte. Sud je otišao čak i korak dalje na način da je u presudama Schulin i Brangewitz prilično strogo tumačio te odredbe [15].

55. Sud je u predmetu Schulin smatrao da nositelj mora biti ovlašten zahtijevati podatke od poljoprivrednika kad ima određenu naznaku da se poljoprivrednik oslonio ili da će se osloniti na izuzeće iz članka 14. stavka 1. Osnovne uredbe [16] te se stoga za reprodukcijske svrhe na vlastitom poljoprivrednom imanju koristio ili će se koristiti proizvodom žetve koji je dobiven sadnjom na vlastitom poljoprivrednom imanju reprodukcijskog materijala *sorte* drukčije od hibrida ili sintetičke sorte koja je obuhvaćena tim pravom i pripada jednoj od poljoprivrednih biljnih vrsta navedenih u članku 14. stavku 2. Osnovne uredbe [17]. Prema tome, tražiti od svih poljoprivrednika, isključivo zato što pripadaju toj profesiji, čak i onih koji nikad nisu sadili reprodukcijski materijal sorte obuhvaćene pravom na biljnu sortu Zajednice koja pripada jednoj od biljnih vrsta navedenih u članku 14. stavku 2., da nositelju na zahtjev dostave sve relevantne podatke, bilo bi protivno pravu Unije [18].

56. Sud je u predmetu Brangewitz u odnosu na prerađivače u biti odgovorio na isti način, iako malo otvorenije, kako bi se, čini se, uzele u obzir posebnosti prerađivača u usporedbi s poljoprivrednicima. Zaključio je da članak 14. stavak 3. Osnovne uredbe u vezi s člankom 9. Provedbene uredbe treba tumačiti na način da je, kad nositelj ima naznake da je dobavljač usluga obrade obradio ili namjerava obraditi proizvod žetve koji je poljoprivrednik dobio sadnjom reprodukcijskog materijala sorte nositelja koja je predmet povlastice za sadnju, prerađivač dužan dostaviti mu relevantne podatke koji se odnose *ne samo* na poljoprivrednike za koje nositelj ima naznake da im je prerađivač pružio ili ima namjeru pružiti takve usluge *već* i na sve ostale poljoprivrednike za koje je preradio ili ima namjeru preraditi proizvod žetve koji je dobiven sadnjom reprodukcijskog materijala dotične sorte kad je ta sorta bila proglašena ili mu je na drugi način poznata [19].

57. U tom je kontekstu prilično teško shvatiti zašto bi službena tijela trebala unutar primjene istog sustava podlijegati znatno široj obvezi pružanja podataka koji bi čak bili različitih vrsta (s obzirom na vrste podataka koji se pružaju).

58. To je osobito slučaj zbog važnog sustavnog razloga: u okviru općeg sustava koji je uređen Osnovnom i Provedbenom uredbom ne čini se da se obveza pružanja relevantnih podataka nositeljima kako bi mogli ostvarivati svoje pravo na naknadu odnosi ponajprije na službena tijela [20].

59. Kao prvo, čini se da članak 14. stavak 3. peta i šesta alineja Osnovne uredbe stvara hijerarhiju između adresata nositeljevih zahtjeva za pružanje podataka. Ta odredba prilično kategorički navodi da nadzor usklađenosti s pravilima koja se odnose na poljoprivredno izuzeće treba biti predmet isključive odgovornosti nositelja te oni ne mogu primiti pomoć službenih tijela. Nositelji trebaju dobiti podatke prvenstveno od poljoprivrednika i dobavljača usluga prerade, a zatim od službenih tijela [21].

60. Sud je već istaknuo da, s obzirom na to da je Uredba br. 1768/95 provedbena uredba koja utvrđuje uvjete za provedbu izuzeća iz članka 14. stavka 1. Osnovne uredbe, njezine odredbe ne mogu nametnuti opsežnije obveze od onih iz Osnovne uredbe [22].

15 Presude od 10. travnja 2003., Schulin (C-305/00, EU:C:2003:218) i od 14. listopada 2004., Brangewitz (C-336/02, EU:C:2004:622)

16 Presuda od 10. travnja 2003. (C-305/00, EU:C:2003:218, t. 63.)

17 *Ibid.* Točka 72.

18 *Ibid.* Točka 57.

19 Presuda od 14. listopada 2004. (C-336/02, EU:C:2004:622, t. 65. do 66.)

20 Ali ne samo tamo – ista logika preuzeta je i istaknuta u članku 16. stavku 1. Provedbene uredbe.

21 Iz tih odredaba također proizlazi da – iako, općenito, relevantne podatke *trebaju* dostaviti poljoprivrednici i prerađivači – *mogu* ih pružiti i određena službena tijela, pod uvjetom da je ispunjen niz uvjeta.

22 Taj je zaključak donesen u presudi od 10. travnja 2003., Schulin (C-305/00, EU:C:2003:218, t. 60.) u odnosu na poljoprivrednike te u presudi od 14. listopada 2004., Brangewitz (C-336/02, EU:C:2004:622, t. 48.) u odnosu na prerađivače.

61. Problem s prihvaćanjem tumačenja koje je predložio žalitelj (i djelomično Komisija) jest da bi ono vrlo širokim tumačenjem Provedbene uredbe dovelo do prevrtanja logike i sustava Osnovne uredbe: službena tijela tada bi uistinu postala kontaktna točka za sve zahtjeve za podacima, kako one koji se odnose na sorte tako i one koji se odnose na vrste. Kao što ću to razmotriti u sljedećem odjeljku ovog mišljenja, ne osporavam da takav pristup može imati smisla u odnosu na smanjenje administrativnog opterećenja pojedinih poljoprivrednika i smanjenje ukupne papirologije za sve zainteresirane. Međutim, jasno je da se takvo nastojanje teško može tretirati kao jednostavno tumačenje pojedinačne odredbe Provedbene uredbe.

62. Kao drugo, čini se da je članak 11. u usporedbi s člancima 8. i 9. Provedbene uredbe više ograničen u području primjene, s obzirom na to da njegov drugi stavak predviđa nekoliko iznimki od obveze službenih tijela da pruže podatke, od kojih je potencijalno područje primjene nekih od njih vrlo široko. Članak 11. stavak 2. druga i treća alineja oslanja se na osobito širok način na nacionalno pravo: službena tijela mogu jednostavno odbiti pružiti podatke koji se traže ako nacionalno pravo uređuje diskrecijska pitanja koja su primjenjiva u odnosu na postupke službenih tijela koja ih isključuju. Iz toga slijedi da je opseg obveze službenih tijela da pruže podatke uži u odnosu na onaj poljoprivrednika ili prerađivača. Stoga je, ponovno u sistemskom smislu, teško protumačiti opseg obveze pružanja podataka koji je u odnosu na službena tijela širi od odgovarajuće obveze poljoprivrednika i prerađivača.

63. Iz toga, s obzirom na trenutačno zakonodavstvo Unije, slijedi da članak 11. stavak 1. Provedbene uredbe treba tumačiti na način da se zahtjevi za podatke službenih tijela trebaju formulirati u odnosu na posebne zaštićene *sorte* dotičnog nositelja. Međutim, ta odredba ne sprečava države članice da omoguće pristup podacima službenih tijela o *vrstama* na temelju nacionalnog zakonodavstva o pristupu podacima.

3. Primjena i primjenjivost sustava

64. Prema mojem mišljenju, najjači argumenti koje su žalitelj i u određenoj mjeri Komisija predstavili u korist uključivanja podataka o vrstama unutar područja primjene članka 11. Provedbene uredbe nisu pravne prirode. Odnose se na praktičnu primjenu (ili neprimjenu) sustava koji je ustanovljen Provedbenom uredbom.

65. Žalitelj tvrdi da bi odredba službenih tijela o podacima koji omogućavaju utvrđivanje malih poljoprivrednika učinila postupak za ostvarivanje prava na naknadu djelotvornijim te manje opterećujućim i jeftinijim za sve sudionike u pitanju. S druge strane, pri predlaganju tumačenja koje bi omogućilo uključivanje vrsta u područje primjene članka 11. Komisija je na raspravi priznala da je Provedbena uredba stari dio sekundarnog zakonodavstva koji implicitno treba ažuriranje (tumačenja).

66. Rasprava u pisanim očitovanjima i na usmenoj raspravi potvrdila je da je u praksi primjena poljoprivrednog izuzeća vrlo složena.

67. Kad se to izuzeće koristi kako bi se zaštitila poljoprivredna proizvodnja (to jest interesi poljoprivrednika), u praksi bi se, čini se, donekle teško osiguralo da nositelji dobivaju (pravednu) naknadu na koju su ovlašteni (to jest interesi nositelja koji predstavljaju prerađivače). Čini se da je podatak koji je ključan za tu svrhu teško dobiti s obzirom na postupovni režim koji je uspostavljen tim tekstovima, kao što to tumači sudska praksa [23]. Taj se zaključak čini još sigurnijim kad se usporedi s

23 Treba napomenuti da je Sud u predmetu Schulin izričito naglasio „poteškoće koje nositelj ima pri ostvarivanju svojeg prava na podatke zbog toga što […] ispitivanje biljke ne otkriva je li dobivena uporabom proizvoda žetve ili kupnjom sjemenja”. Presuda od 10. travnja 2003. (C-305/00, EU:C:2003:218, t. 63.).

„normalnom” situacijom, osobito kad se poljoprivrednici koji se ne mogu koristiti poljoprivrednim izuzećem koriste zaštićenim sortama. U takvom je scenariju nositeljima lakše ostvariti svoja prava intelektualnog vlasništva, s obzirom na to da je potrebno njihovo ovlaštenje, pa nositelji mogu *ex ante* dobiti potrebne podatke o korištenju zaštićenim sortama.

68. Treba se podsjetiti da se, u skladu s člankom 2. stavkom 2. Provedbene uredbe, „[l]egitimni interesi [nositelja i poljoprivrednika] ne smatraju […] zaštićenima ako je jedan ili više od njih ugrožen ne uzimajući u obzir potrebu da se među svima njima zadrži razumljiva ravnoteža”. Ipak, kombinirani učinak presuda iz predmeta Schulin i Brangewitz čini dobivanje podataka od poljoprivrednika (ili prerađivača) prilično izazovnim. Kao što je to prethodno objašnjeno [24], Sud je smatrao da nositelj mora biti ovlašten zahtijevati podatke od poljoprivrednika kad ima *određenih naznaka* da se poljoprivrednik oslanjao ili će se osloniti na izuzeće predviđeno u članku 14. stavku 1. Osnovne uredbe [25]. Sud je nadodao da „bi nositelj trebao poduzeti mjere kako bi saznao ime i adresu poljoprivrednika koji kupuje reprodukcijski materijal jedne od njegovih zaštićenih biljnih sorti, neovisno o tome koliko je dug distribucijski lanac između nositelja i poljoprivrednika” [26]. Također, „štoviše, u odnosu na drugi podstavak članka 13. stavka 2. Uredbe 2100/94, nositelj može zahtijevati od svojih distributera da evidentiraju imena i adrese poljoprivrednika koji kupuju reprodukcijski materijal jedne od njegovih biljnih sorti” [27].

69. Međutim, žalitelj je na raspravi prilično uvjerljivo objasnio, a da mu nijedan od drugih sudionika nije proturječio, zašto oslanjanje na distributere zapravo nije mogućnost kojom bi se ostvarila prava nositelja. Navodno ne postoji takav distribucijski lanac u kojem nositelji koje žalitelj zastupa ne distribuiraju svoja sjemena, ali jamče proizvodnju i distribucijske dozvole. Stoga sjeme na tržište stavljaju druga poduzeća, a s time se javljaju dva različita problema. Kao prvo, ti poduzetnici nerado daju imena svojih klijenata zbog razloga povjerljivosti. Kao drugo, tražiti od poduzeća koja se nalaze niže u distribucijskom lancu da objave imena svojih klijenata može predstavljati problem u smislu prava tržišnog natjecanja.

70. Iz toga slijedi da, ako između poljoprivrednika (ili prerađivača) i nositelja ne postoji ugovor kojim bi definirali relevantne podatke koje im poljoprivrednik treba dostaviti, kao što je to predviđeno člankom 8. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 1. Provedbene uredbe, čini se da nositelju u praksi nije lako dobiti podatke od poljoprivrednika ili prerađivača.

71. Žalitelj smatra da je u tom kontekstu prakse primjena trenutačnog sustava problematična i da bi se, ako pristup podacima službenih tijela u skladu s člankom 11. treba široko tumačiti, ukupna papirologija i transakcijski troškovi smanjili za sve sudionike.

72. Sviđao bi mi se takav pristup u pogledu izrade nacrta zakonodavnih akata. Svaka mjera koja je usmjerena na rasterećivanje pojedinca od pružanja podataka koji su već u posjedu tijela javne vlasti trebala bi biti dobrodošla.

73. Točno tu, međutim, leži problem: to što žalitelj predlaže nadilazi sve što bi se uobičajeno moglo smatrati kao tumačenje pravne odredbe. Takvo bi tumačenje promijenilo sustav i logiku Provedbene uredbe, istodobno je čineći suprotnom logici Osnovne uredbe [28]. Sudska intervencija takve naravi također bi proizvela logičke nedosljednosti u cijelom zakonodavnom aktu [29].

24 Vidjeti točke 55. i 56. ovog mišljenja.

25 Presuda od 10. travnja 2003., Schulin (C-305/00, EU:C:2003:218, t. 63.)

26 *Ibid*. Točka 66.

27 *Ibid*. Točka 68. Članak 13. stavak 2. točke (c) i (d) Osnovne uredbe osobito određuje da je za potrebe ponude za prodaju, prodaje ili drugog stavljanja na tržište potrebno odobrenje nositelja.

28 Točka 61. ovog mišljenja

29 Članak 11. Provedbene uredbe, ali i druge odredbe – vidjeti točke 51. do 62. ovog mišljenja.

74. Osim toga, takva izolirana intervencija u odnosu na „tumačenje" mogla bi također stvoriti niz novih zasebnih problema. Dobivajući više općih podataka o vjerojatno širokom rasponu poljoprivrednika (barem svim onima koji se bave uzgojem vrsta koje su navedene u članku 14. stavku 2. Osnovne uredbe – ili možda čak i druge vrste), uključujući one koji se nikad nisu koristili ili imali namjenu koristiti zaštićenim sortama iz članka 14. stavka 1., ne može se zanemariti da bi nositelji dobili pristup podacima koji bi nadilazio opseg onoga što se zahtijeva u svrhu zaštite njihova prava intelektualnog vlasništva. Ti bi se podaci potencijalno mogli koristiti za niz drugih komercijalnih ciljeva koji su vrlo različiti – ili čak potpuno nepovezani – sa zaštitom nositeljevih prava na naknadu u odnosu na postojeće klijente.

75. Službena tijela stoga ne mogu na temelju trenutačnog prava Unije postati glavni pružatelji podataka u sustavu koji se oslanja na poljoprivrednike i prerađivače i u kojima je usklađenost, kao što to očito proizlazi iz članka 14. stavka 3. pete i šeste alineje Osnovne uredbe, pitanje isključive odgovornosti nositelja.

76. S obzirom na sve prethodno navedeno, ako problemi koji su naglašeni u ovom odjeljku imaju određeni stvarni temelj, Komisija, koja je na raspravi, čini se, priznala pomalo zastarjeli karakter trenutačnih provedbenih odredbi prava Unije, trebala bi se vratiti izradi i osmisliti novi sustav [30]. Neobično bi bilo tu odgovornost pokušati prebaciti na Sud, osobito u zakonodavnom kontekstu, kao što je to u ovom slučaju, gdje bi čak i dobro osmišljena sudska intervencija u odnosu na jednu zasebnu odredbu, bez mijenjanja ukupne logike sustava, vjerojatno prouzročila više problema nego rješenja [31].

C. Drugo pitanje

77. Drugo pitanje sastoji se od dvaju dijelova. Kao prvo, sud koji je uputio zahtjev pita o definiciji „službenog tijela koje sudjeluje u nadzoru poljoprivredne proizvodnje", u smislu članka 11. stavka 2. prve alineje Provedbene uredbe. Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev pita može li takvo službeno tijelo uskratiti tražene podatke ako bi njihovo davanje predstavljalo trošak za to tijelo koji bi nositelj neovisno o tome bio spreman snositi.

78. Ne dovodeći u pitanje negativan odgovor koji sam zagovarao u odnosu na prvo pitanje, a koji odgovor na drugo pitanje čini nepotrebnim, svejedno ću se unutar drugog pitanja osvrnuti na dva pitanja suda koji je uputio zahtjev, u slučaju da Sud odluči slijediti drukčiji put u odnosu na to kako bi zahtjevi za podatke iz članka 11. stavka 1. Provedbene uredbe trebali biti postavljeni. Osim toga, s obzirom na to da ni žalitelja ni bilo kojeg drugog nositelja prava intelektualnog vlasništva ništa ne sprečava da u bilo kojem trenutku u skladu s člankom 11. Provedbene uredbe podnese daljnji zahtjev, smatram da su ta pitanja opće i praktične važnosti te da zaslužuju odgovor Suda.

1. Drugo pitanje točka (a): koga se može smatrati „službenim tijelom uključenim u nadzor poljoprivredne proizvodnje"?

79. U skladu s člankom 11. stavkom 2. prvom alinejom Provedbene uredbe, službeno tijelo može uskratiti podatke „ako nije uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje". Je li službeno tijelo poput onoga o kojem je riječ u ovom predmetu, kojemu je povjeren zadatak nadzora dodjeljivanja subvencija poljoprivrednicima, službeno tijelo „uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje"?

30 Općenito, obveza je zakonodavca Unije da prati razvoj socijalnog i gospodarskog konteksta (ili snosi posljedice osporavanja valjanosti njegova zakonodavstva), vidjeti moja mišljenja u predmetu Confédération paysanne i dr. (C-528/16, EU:C:2018:20, t. 139.) i u predmetu Lietuvos Respublikos Seimas (C-2/18, EU:C:2019:180, t. 99.).

31 Vidjeti, isto tako, moje mišljenje u predmetu Schrems (C-498/16, EU:C:2017:863, t. 123.).

80. Žalitelj i Komisija u velikoj mjeri dijele isto stajalište, iako zbog donekle različitih razloga. Žalitelj tvrdi da je tijelo zaduženo za subvencije Unije za poljoprivredu službeno tijelo uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje, s obzirom na to da ispitivanje zakonitosti subvencija zahtijeva nadzor poljoprivredne proizvodnje. Komisija tvrdi da je široko tumačenje tog pojma opravdano kako bi se osigurala učinkovitost prava na podatke. Ono bi trebalo obuhvaćati bilo koje službeno tijelo koje ima podatke o poljoprivrednoj proizvodnji, uključujući tijela nadležna za plaćanje subvencija.

81. Druga stranka u žalbenom postupku i španjolska vlada imaju suprotno stajalište. Javno tijelo nadležno za subvencije Unije nije uključeno u nadzor proizvodnje biljaka. Upravljanje subvencijama Unije obvezuje to tijelo da dobije određene podatke o sortama od poljoprivrednika koji se prijave za takve subvencije kako bi odredili pripadaju li te sorte zajedničkom katalogu biljnih sorti Unije. Međutim, javno tijelo ne mora provjeravati jesu li te sorte zaštićene sorte i tko su njihovi nositelji. Ti podaci nisu relevantni za obavljanje zadaća tog tijela.

82. Točno je da javna tijela koja nadziru subvencije Unije zapravo ne sudjeluju u poljoprivrednoj proizvodnji. Međutim, ne sumnjam da prema bilo kojem objektivnom tumačenju tog izraza takva tijela sudjeluju u *nadziranju* poljoprivredne proizvodnje.

83. Kao prvo, čak i da ne sudjeluju u poljoprivrednoj proizvodnji, javna tijela koja nadziru subvencije Unije nadziru tu proizvodnju, s obzirom na to da su subvencije Unije usklađene u opsegu i iznosu s proizvodnim djelatnostima poljoprivrednika [32]. Takva tijela stoga sigurno sudjeluju u nadzoru poljoprivredne proizvodnje, čak i ako ne „kontroliraju" proizvodnju u smislu centralno planiranog gospodarstva, odlučujući, primjerice, o tome treba li i na kojoj razini ograničiti proizvodnju.

84. Također je bitno raspolažu li takva javna tijela, u okviru svoje ukupne nadzorne djelatnosti, točnom vrstom podataka koje žalitelj traži. To je, međutim, drukčije pitanje. Javno tijelo načelno može sudjelovati u nadzoru poljoprivredne proizvodnje čak i ako taj nadzor ne uključuje posebnu vrstu podataka. S obzirom na to, na raspravi je navedeno da druga stranka u žalbenom postupku *ima* određene podatke o sortama.

85. Kao drugo, članak 11. stavak 2. Provedbene uredbe sadržava već nekoliko – prilično široko formuliranih – iznimki [33] od obveze pružanja podataka koje službenim tijelima omogućavaju uskratu traženih podataka. Međutim, te iznimke treba usko tumačiti kako bi se zajamčila preostala djelotvornost pravila. Izrazito usko tumačenje pojma „službeno tijelo uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje", primjerice njegovo ograničavanje isključivo na ona tijela koja su ustanovljena samo kako bi provela članak 11. Provedbene uredbe, onemogućilo bi u praksi bilo koje tijelo okarakterizirati kao „službeno tijelo uključeno u nadzor poljoprivredne proizvodnje" [34]. Taj se pojam stoga mora tumačiti na razuman način koji jamči djelotvornost nositeljeva prava da dobije (određene) podatke od službenih tijela [35].

86. Iz toga slijedi da je javno tijelo koje je nadležno za nadzor nad dodjeljivanjem subvencija Unije službeno tijelo koje sudjeluje u nadzoru poljoprivredne proizvodnje. Prema tome, takvo se tijelo ne može pozivati na iznimku od obveze pružanja podataka iz članka 11. stavka 2. prve alineje Provedbene uredbe.

32 Agencije za plaćanja, koje su odgovorne za upravljanje i kontrolu poljoprivrednih fondova, moraju imati sustav unutarnje kontrole koji pruža dovoljno jamstava da su plaćanja zakonita i redovita. Takav integrirani sustav mora sadržavati računalnu bazu podataka, sustav identifikacije poljoprivrednih čestica, zahtjeve za potporu i integrirani sustav kontrole. U odnosu na potonji trebale bi se provoditi provjere zahtjeva za potporu kako bi se provjerilo jesu li ispunjeni uvjeti za potporu. Vidjeti osobito članke 59., 67., 68. i 74. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

33 Vidjeti točke 8. i 62. ovog mišljenja.

34 Također zato što je iz saslušanja na raspravi proizišlo da se nije uspostavila nikakva posebna mreža ili imenovalo nacionalno tijelo, s obzirom na to da je uobičajeni i osnovni nadzor iz Osnovne i Provedbene uredbe bio povjeren nositelju.

35 Snaga pravila prema kojem službena tijela trebaju pružiti podatke koji su zakonito zatraženi dodatno je naglašena u članku 11. stavku 4. Provedbene uredbe, koji utvrđuje obvezu navođenja pisanih razloga za odbijanje davanja pristupa zatraženim podacima.

2. Drugo pitanje točka (b): dodatni troškovi

87. Drugim pitanjem točkom (b) od Suda se traži da utvrdi pod kojim uvjetima službeno tijelo može uskratiti zahtijevane podatke kad je obrada podataka povezana s dodatnim troškovima za to tijelo. Nadalje, ima li činjenica da nositelj, kao autor zahtjeva za podatke, želi snositi te troškove ikakvu važnost za taj odgovor?

88. U skladu s mišljenjem žalitelja i Komisije, dobivanje podataka mora se razlikovati od njihove obrade: službeno tijelo može uskratiti podatke samo ako dobivanje, a ne obrada tih podataka, stvara dodatne troškove. U ovom slučaju nije sporno da je službeno tijelo *primilo* podatke bez dodatnih troškova. U svakom slučaju, žalitelj i Komisija smatraju da službeno tijelo ne može odbiti pružiti podatke ako osoba koja traži podatke bude spremna snositi te troškove.

89. Druga stranka u žalbenom postupku i španjolska vlada tvrde da bi dodatni trud koji bi bio povezan s pretraživanjem imao utjecaja na njegovu organizaciju i upravljanje te bi mogao čak utjecati na redovno ispunjavanje njegovih zadaća. Iako su podaci koje nositelj traži dostupni u bazi podataka druge stranke u žalbenom postupku, trebala bi se uspostaviti posebna funkcija za pretraživanje kako bi se ti podaci preuzeli iz baze podataka. Druga stranka u žalbenom postupku tvrdi da ona nema programe kojima bi mogla izvršiti potrebnu pretragu i prikupiti potrebne podatke. U tu bi se svrhu trebala osloniti na usluge vanjskog pružatelja usluga. Procijenjeni trošak iznosio bi otprilike 6000 eura.

90. Mišljenja sam da je naposljetku na sudu koji je uputio zahtjev da odgovori na ovo činjenično pitanje i odredi hoće li u okolnostima ovog predmeta tražena obrada podataka koji su već dostupni uključivati toliki dodatni rad da se od službenog tijela ne može očekivati da ga izvrši. U nastavku ću, međutim, pružiti nekoliko općih smjernica [36].

91. Kao prvo, članak 11. stavak 2. peta i šesta alineja Provedbene uredbe predviđa da službeno tijelo može uskratiti tražene podatke ako se „navedeni […] podaci ne mogu dobiti provođenjem uobičajenih radnih postupaka službenog tijela" ili se „navedeni […] podaci mogu dobiti jedino uz dodatna opterećenja ili troškove".

92. Druga stranka u žalbenom postupku priznala je na raspravi da su zatraženi podaci bili *dostupni* u bazi podataka, iako ih ona nije mogla *preuzeti* bez pomoći drugog pružatelja usluga. Obuhvaća li koja od dviju iznimki koje su spomenute u ovom mišljenju takvu situaciju?

93. Iako priznajem važnost razlikovanja *dobivanja* i *obrade* podataka u kontekstu papirnatih dokumenata, kao što su to druga stranka u žalbenom postupku i Komisija pravilno istaknule, nisam u potpunosti uvjeren da je to razlikovanje od velike pomoći pri analizi u kontekstu elektroničkih baza podataka. Svaka veća elektronička baza podataka ili skup podataka vjerojatno sadržava (potencijalno neograničen) opseg podataka. Potreba za prikupljanjem podataka iz tog izvora na strukturiran i koristan način u praksi predstavlja problem i opterećenje [37].

94. Naravno, svaki zahtjev za podatke zahtijeva *određeni rad* osobe koja ima ili vjerojatno ima podatak. Međutim, Sud u kontekstu svoje sudske prakse o pristupu dokumentima institucija Unije smatra da je u interesu dobre uprave da radno opterećenje koje je potrebno za obradu zahtjeva za pristup dokumentima ne bude *nerazmjerno* [38].

36 Naravno, uz napomenu da bi ono što slijedi bilo važno ako bi članak 11. Provedbene uredbe doista obuhvaćao izvorni zahtjev. U skladu s točkama 38. do 42. ovog mišljenja, ako bi se zahtjev nacionalnom upravnom tijelu odnosio na vrste, primjenjivalo bi se nacionalno pravo i njegova načela u odnosu na pristup i dodatne troškove.

37 Vidjeti, posebno, presudu od 11. siječnja 2017., Typke/Komisija (C-491/15 P, EU:C:2017:5, t. 34.). Drugim riječima, većina stvarnog opterećenja u kontekstu elektroničkih baza podataka ili skupova podataka vjerojatno će se odnositi na *obradu*. Podatak je, naime, dostupan, ali je bez pravilnog strukturiranja i oblikovanja praktično beskoristan.

38 Vidjeti, primjerice, presudu od 2. listopada 2014., Strack/Komisija (C-127/13 P, EU:C:2014:2250, t. 27. do 28.). Vidjeti također moje mišljenje u predmetu Typke/Komisija (C-491/15 P, EU:C:2016:711, t. 41.).

95. Stoga, umjesto usmjeravanja na razliku između pribavljanja i obrade dokumenta, u kontekstu dobivanja podataka iz elektroničkih baza podataka ili skupova podataka moglo bi biti više od pomoći uzeti u obzir ukupan iznos dodatnog rada koji je potreban. Zahtjev za pružanje podataka ne može se odbiti samo na temelju toga što podrazumijeva dodatni rad. Provjera se prije odnosi na to *koliko* se dodatnog rada traži i u kojem trenutku taj dodatni rad postaje *nerazmjeran*.

96. Kao što su to žalitelj i Komisija naveli, u ovom su predmetu već dostupni podaci u bazi podataka. Osim toga, s obzirom na to da nijedno službeno tijelo nije posebno zaduženo za prikupljanje podataka o korištenju zaštićenim sortama, pravo na podatke čak i u druge svrhe ne bi imalo smisla ako bi bilo uskraćeno zbog troškova obrade podataka.

97. Ta dva elementa imaju određenu važnost, osobito u posebnom kontekstu elektroničkih baza podataka. Ovisno o njezinoj strukturi i internoj organizaciji, iz elektroničke baze podataka može se preuzeti mnogo podataka, često i uz vrlo malen napor. Poput gledanja kroz kaleidoskop, malen zaokret (naredba ili klik) može potpuno promijeniti sliku[39]. U tom se kontekstu mnoge vrste podataka mogu lakše preuzeti i može im se pristupiti uz razmjerno malo truda, dok se, naravno, ne može dopustiti da pojedini zahtjevi pretvore tijelo u istraživačku agenciju za privatne svrhe.

98. Stoga bi pri odlučivanju treba li tijelo odobriti pristup traženim podacima, unatoč činjenici da je prije toga potrebno određeno obrađivanje tih podataka, trebalo primijeniti pravilo razumne primjene i proporcionalnosti. U tom cjelokupnom kontekstu sud koji je uputio zahtjev treba s obzirom na okolnosti ovog predmeta ocijeniti zahtijeva li preuzimanje traženog podatka znatan dodatni rad koji to tijelo ne može razumno snositi.

99. Naposljetku, što se tiče žaliteljeve ponude da snosi dodatne troškove koji su povezani s preuzimanjem traženog podatka iz baze podataka, treba odmah napomenuti da se to pitanje razlikuje od onoga treba li odobriti pristup podacima. Troškovi i pristup dva su različita elementa. Odluku o odobravanju ili odbijanju pristupa podacima ne uvjetuje samo osoba koja se predstavlja spremnom snositi troškove tijela.

100. To ne proizlazi samo iz logike pravila o pristupu dokumentima, gdje je pristup korak odvojen od troškova, nego i iz zahtjeva jednakosti: (ne)sposobnost snošenja troškova ne bi nikad smjela uvjetovati pristup. U protivnom bi slučaju pristup dokumentima bio moguć samo onima koji mogu platiti.

101. Stoga, nakon što odobri pristup s obzirom na razuman iznos dodatnog posla koji se zahtijeva, sljedeći je korak da službeno tijelo samostalno odredi hoće li moguće troškove snositi osoba koja zahtijeva podatak. S obzirom na to, moguće je ponovno primijeniti analogiju s pristupom dokumentima institucija Unije ili ponovnom uporabom podataka javnog sektora. Uredba (EZ) br. 1049/2001 osobito predviđa da se trošak pripreme i slanja preslika može naplatiti podnositelju, iako ta naknada ne smije prelaziti stvarne troškove pripreme i slanja preslika[40]. Direktiva 2003/98 isto tako propisuje da, kad se ponovna uporaba dokumenata naplaćuje, te se pristojbe ograničavaju na granične troškove nastale zbog njihove reprodukcije, davanja na uporabu i širenja[41].

102. Po analogiji s tim pravilima, u ovom bi se kontekstu činilo razumnim da službeno tijelo od kojeg se zahtijeva da pruži podatke treba tražiti od nositelja da podmire trošak pružanja tih podataka unutar granica stvarnih dodatnih troškova službenog tijela za obradu tih podataka.

39 Vidjeti moje mišljenje u predmetu Typke/Komisija (C-491/15 P, EU:C:2016:711, t. 45. i 46.).

40 Vidjeti članak 10. stavak 1. Uredbe br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.).

41 Vidjeti članak 6. Direktive 2003/98.

103. Stoga članak 11. stavak 2. Uredbe br. 1768/95 treba tumačiti na način da omogućava službenom tijelu da uskrati zatražene podatke ako bi obrada podataka koji su već dostupni mogla zahtijevati nerazmjerno radno opterećenje koje to tijelo ne može razumno podnijeti.

V. Zaključak

104. S obzirom na prethodno navedena razmatranja, predlažem Sudu da na pitanja koja mu je postavio Thüringer Oberlandesgerichtom (Tiringijski visoki zemaljski sud, Njemačka) odgovori na sljedeći način:

– Članak 11. stavak 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 1768/95 od 24. srpnja 1995. o provedbenim pravilima za poljoprivredno izuzeće predviđeno u članku 14. stavku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice treba tumačiti na način da zahtjeve za podatke službenih tijela treba formulirati u odnosu na posebne zaštićene sorte. Ta odredba, međutim, ne sprečava države članice da nacionalnim zakonodavstvom omoguće pristup podacima službenih tijela o vrstama.

– Nadležno javno tijelo za nadzor nad dodjeljivanjem subvencija Unije službeno je tijelo koje sudjeluje u nadzoru poljoprivredne proizvodnje. Prema tome, to tijelo ne može se pozivati na iznimku od obveze pružanja podataka iz članka 11. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1768/95.

– Članak 11. stavak 2. Uredbe br. 1768/95 treba tumačiti na način da omogućava službenom tijelu da uskrati zatražene podatke ako bi obrada podataka koji su već dostupni mogla zahtijevati nerazmjerno radno opterećenje koje to tijelo ne može razumno podnijeti.